

Elektramonteurs kunnen tijdens het werken aan elektriciteitsnetten te maken krijgen met vrije gasuitstroom. Dit gebeurt altijd onverwachts. Deze flyer bespreekt twee voorbeelden uit de praktijk. Door inademen van aardgas kun je al na drie ademteugen bewusteloos raken!

1: gasuitstroom bij raketten

Wat is er gebeurd?

Tijdens het raketten voor een elektriciteitsaansluiting is een PVC-gasbuis geraakt. Hierbij ontstaat vrije gasuitstroom. Een aanwezige monteur wil de uitstroming stoppen. Hij probeert het lek te dichten door de leiding dicht te knijpen. Wanneer dit niet lukt, loopt hij naar zijn auto. Hier belt hij met zijn WV voor overleg. Tijdens het gesprek voelt hij zich duizelig worden en verliest hij het bewustzijn.

Hoe kon dit gebeuren?

Vanwege miscommunicatie en onjuiste informatie wordt er tijdens het raketten uitgegaan van een onjuiste locatie van de gasbuis. De monteur die de uitstroming probeerde te stoppen was onvoldoende bekend met de risico's hiervan. Hij onderschatte hierdoor de kans op bedwelming en verstikking.

2: steekvlam bij plaatsen reparatiemof

Wat is er gebeurd?

Twee elektramonteurs zijn bezig met het plaatsen van een krimpmanchet op een 10kV kabel. Bij de installatie gebruiken de monteurs een gasbrander. Vanaf het midden gaat ieder een kant op om de manchet van de mof naar de goede maat te krijgen. Tijdens het krimpen van het laatste deel - daar waar de kabel het beton ingaat - horen de monteurs gesis.

Kort daarop ontstaat vlak voor hun neus een grote steekvlam. De monteurs schrikken, maar zijn gelukkig alert genoeg om de sleuf snel te verlaten. Ze lopen hierbij geen brandwonden op.

Hoe kon dit gebeuren?

Er blijkt een PE-gasleiding geraakt die direct onder de mof ligt. Deze is gesmolten en hierdoor gaan lekken. De elektramonteurs wisten niet dat deze gasleiding in de buurt lag. In hun werkplan is niet over de gasleiding gesproken, hij staat niet op tekening en bij het startwerkoverleg is dit niet benoemd.

Foto's: gasbrand en werkplek incident 2

Uit onderzoek blijkt later dat er wel KLIC-informatie is aangevraagd. Hierop is de gasleiding zichtbaar. Deze informatie is helaas alleen in de voorfase van het project gebruikt (het graven van de sleuf).

De monteurs hebben de 10 kV kabel niet over de hele lengte vrij gegraven, voordat ze met het plaatsen van de reparatiemof begonnen. Hierdoor bleef de gasleiding onnodig verstopt.

Aandachtspunten en maatregelen

Elektramonteurs werken vaak in de buurt van gasleidingen, maar kennen niet altijd de gevaren van vrije gasuitstroom. Om te kunnen overleven, heb je 21% zuurstof nodig in de lucht die je inademt. Aardgas verdringt de zuurstof in de lucht. Als het zuurstofgehalte daalt, kun je bewusteloos raken en uiteindelijk stikken. Door het inademen van gas kun je al na drie ademteugen bewusteloos raken.

Een gasbrand mag je nooit zelf blussen. Dit brengt grote risico's met zich mee, zoals explosiegevaar. Een gasbrand moet bij voorkeur worden bestreden door het stoppen van de gastoevoer. Dit mag alleen door een vakkundig persoon worden uitgevoerd.

Krijg jij tijdens je werk onverwachts te maken met gasuitstroming? Verlaat dan direct je werkplek en zorg dat jij je buiten de gevarezone bevindt. Bel het nationaal storingsnummer 0800-9009 en informeer hulpdiensten (politie en/of brandweer) als dit nodig is. Neem daarna contact op met jouw WV.

Reflectie- en discussievragen

- Heb jij tijdens jouw werkzaamheden wel eens te maken gehad met vrije gasuitstroom?
- Vind jij de aanwezigheid van KLIC-informatie nodig voor de monteurs bij het eerste incident?
- Wist jij dat je door het inademen van aardgas al na drie ademteugen bewusteloos kunt raken?

Vragen over deze flyer of incidenten die plaatsvinden bij het werken aan elektriciteitsnetten? Mail: werkgroep@incidenten.net